

WITOLD MACKIEWICZ

VI POLSKI ZJAZD FILOZOFICZNY TORUŃ 5 — 9 WRZEŚNIA 1995

VI Polski Zjazd Filozoficzny, zorganizowany w miasteczku uniwersyteckim UMK w Toruniu, zgromadził około 800 uczestników, reprezentujących wszystkie ośrodki naukowe w kraju i wszystkie orientacje ideowe. Tym samym Zjazd nawiązał do tradycji Pierwszego Polskiego Zjazdu Filozoficznego we Lwowie w 1923 roku. Licznie uczestniczyli w nim także studenci, reprezentanci innych nauk oraz entuzjaści filozofii, nie związani profesjonalnie z tą dziedziną wiedzy. Zjazd odbył się pod auspicjami Komitetu Nauk Filozoficznych Polskiej Akademii Nauk pod przewodnictwem Jerzego Pelca, Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Filozoficznego pod przewodnictwem Władysława Stróżewskiego. Komitetem Organizacyjnym Zjazdu kierował Lech Witkowski (UMK w Toruniu), zaś Komitetem Programowym — Leon Gumański (UMK w Toruniu). Patronat honorowy nad Zjazdem objął premier Rzeczypospolitej Polskiej Józef Oleksy.

Podczas uroczystości otwarcia Zjazdu odczytano listy: od papieża Jana Pawła II, premiera RP, oraz polskich filozofów przebywających stale za granicą.

Wykład inauguracyjny wygłosił Henryk Hiż: *Rozumowania w polszczyźnie*. Podczas sesji ogólnych Zjazdu wygłoszono ponadto referaty: Jerzy Kmita: *Językowe formowanie świata*; Marian Przełęcki: *Racjonalistyczne dziedzictwo szkoły lwowsko-warszawskiej*; Zygmunt Ziemiński: *O sprawiedliwości między ludźmi i sprawiedliwości między narodami*; Bogusław Wolniewicz: *Filozoficzne aspekty kary głównej*; Ryszard Wójcicki: *Przeszłość i przyszłość polskiej filozofii* (wykład końcowy).

Na forum Zjazdu, podczas obrad plenarnych i w sekcjach problemowych, wygłoszono około sześćset wykładów, referatów i komunikatów. Powołano 29 sekcji problemowych. W ramach imprez towarzyszących zaprezentowano przegląd filmów i programów telewizyjnych o filozofach i filozofii. W Bibliotece Głównej UMK udostępniono ekspozycję polskich publikacji filozoficznych lat 90. oraz malarstwo Gerarda Gołuchowskiego inspirowane filozofią Wschodu. W trakcie Zjazdu w kularach trwał nieprzerwanie kiermasz publikacji filozoficznych. Pod patronatem Zjazdu wydano *Informator Filozofii Polskiej*, 'Principia', Kraków 1995, zaś w ramach materiałów zjazdowych —przejrzyście zredagowane: *Program Zjazdu* oraz *Abstrakty* zgłoszonych wystąpień merytorycznych. Prezentacjami licznych publikacji okołozjazdowych sprawnie koordynował (późnymi wieczorami) Lech Witkowski. Na zakończenie pierwszego dnia Zjazdu, z jego uczestnikami spotkał się JM rektor UMK Andrzej Jamiołkowski, zaś czwarty dzień obrad zakończyło spotkanie z wojewodą toruńskim Bernardem Kwiatkowskim. Ponadto odbyły się cztery dys-

kusje panelowe: Ryszard Wójcicki prowadził debatę nt.: *Blaski i cienie tradycji szkoły lwowsko-warszawskiej. Próba osądu* (zagajający: S. Borzym, M. Gogacz, L. Nowak, A. Grzegorzczak, U. Żegleń); Michał Hempoliński aranżował debatę nt.: *Kłamstwo w kulturze—aspekty aksjologiczne i epistemologiczne*; Michał Heller zorganizował panel nt.: *Czy filozof może uprawiać filozofię nauki?*, zaś Józef Lipiec namawiał do zastanowienia się nad tym, *Jak żyć? — czyli o podstawach hierarchizowania wszelkich wartości* (zagajali: Wł. Stróżewski, A. Grzegorzczak, M. Szyszkowska, M. Środa, R. Wiśniewski). Dyskusje panelowe miały niezwykle ciekawy przebieg i cieszyły się znacznym zainteresowaniem uczestników Zjazdu.

Materiały zjazdowe są tak bogate, że nie sposób omówić ich w krótkim sprawozdaniu. Będą one sukcesywnie publikowane w polskich czasopismach filozoficznych oraz w różnych zbiorach tematycznych. Na łamach naszego pisma publikujemy wybrane referaty przedstawione w ramach sekcji **Filozofia edukacji, edukacja filozofii**, oraz niektóre wykłady ogólne i plenarne, nadesłane pod adresem redakcji.

Podczas Sesji Zamykającej Zjazd, zebrani wystosowali apel do Zgromadzenia Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie nauczania filozofii w szkołach średnich, następującej treści:

APEL DO SEJMU I SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Uczestnicy VI Polskiego Zjazdu Filozoficznego w Toruniu pozostają w przekonaniu, że:

1. Drastycznie obniżyła się jakość wykształcenia ogólnego absolwentów szkół średnich — oraz że nie odpowiada ona aspiracjom kulturowym społeczeństwa polskiego.

2. Programy kształcenia poszczególnych przedmiotów nauczania w szkole utrzymują anachroniczną koncepcję nauczania — bez troski o zintegrowane traktowanie wiedzy i kompetencji kulturowych w procesie kształcenia; jednocześnie ma miejsce pozbawienie młodego pokolenia niezbędnego kontaktu z filozoficzno-etycznym dziedzictwem kultury światowej.

3. Obecna szkoła w dalszym ciągu nie zaspokaja egzystencjalno-kulturowych potrzeb młodzieży i niedość przygotowuje do sprostania wyzwaniom współczesności.

Wobec powyższego — kierujemy apel do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o jasne wyrażenie woli politycznej przeprowadzenia reformy kształcenia ogólnego w szkole, oraz o nadanie tej reformie zdecydowanych impulsów.

Oczekujemy, że w pracach nad reformą zostaną uwzględnione historyczne i merytoryczne racje przemawiające za trwałym osadzeniem propedeutyki filozofii w planach nauczania szkół średnich. Tym samym ponawiamy wielokrotnie już formułowane w powyższej sprawie postulaty polskiego środowiska filozoficznego oraz przywołujemy podstawę programową wypracowaną już przez nas, w interesie polskiej kultury narodowej.